

Sygn. akt VU 166/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku D. D. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. D. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 28 grudnia 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje D. D. (1) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 7 listopada 2012 roku do dnia 31 marca 2015 roku.

Sygn. akt VU 166/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił D. D. (1) dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu ZUS podał, że wnioskodawczyni jest zdolna do pracy, a zatem brak jest podstaw do przyznania świadczenia.

Od powyższej decyzji wniosła odwołanie w dniu 22 stycznia 2013 roku D. D. (1).

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

D. D. (1) urodziła się w dniu(...) roku. Ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Z zawodu jest szwaczką. W okresie aktywności zawodowej pracowała w zawodzie wyuczonym oraz jako rymarz.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 27 grudnia 1995 roku do 31 stycznia 1999 roku wnioskodawczyni była uprawniona do renty przyznawanej z tytułu zaliczenia jej do III grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Następnie w okresie od 4 stycznia 2006 roku

do 31 sierpnia 2011 roku pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Wnioskodawczyni pobierała rentę z powodu schorzeń endokrynologicznych.

(dowód: decyzje ZUS z dnia 20 stycznia 1996 roku k. 24, 16 lutego 2006 roku k. 4, 30 sierpnia 2006 roku k. 14, 3 lipca 2007 roku k. 20, 15 kwietnia 2008 roku k. 25, zaświadczenie k. 34 w aktach ZUS)

w aktach ZUS)

W dniu 7 listopada 2012 roku D. D. (1) złożyła wniosek o przywrócenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

(dowód: wniosek o rentę k. 63 w aktach ZUS)

Orzeczeniem z dnia 26 listopada 2012 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż wnioskodawczyni jest zdolna do pracy zarobkowej.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 26 listopada 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 65, 1 w aktach ZUS)

D. D. (1) wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia, w wyniku czego sprawę skierowano na komisję lekarską ZUS, która w dniu 18 grudnia 2012 roku wydała orzeczenie zgodne z opinią lekarza orzecznika ZUS. Po ponownym badaniu zdiagnozowano u wnioskodawczyni: niedoczynność tarczycy po terapii J 131 w 1999 roku w okresie klinicznej eutyreozy, przebytą w 1992 roku strumektomię z odrostem wola oraz zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa bez upośledzenia sprawności ruchowej.

(dowód: orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 9 lipca 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 69, 1 w aktach organu rentowego)

Aktualnie u wnioskodawczyni występują następujące schorzenia:

- niewyrównana pierwotna niedoczynność tarczycy po tyreoidectomii i radiojodzie leczona substytucyjnie;
- zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego;
- zespół bólowy kręgosłupa bez obecności objawów korzeniowych i ubytkowych oraz bez istotnej dysfunkcji ruchowej;
- bóle i zawroty głowy (w wywiadzie).

Obecny stopień zaawansowania schorzeń endokrynologicznych czyni wnioskodawczynię częściowo okresowo niezdolną do pracy. Niezdolność ta powstała w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty.

W ocenie biegłej endokrynolog E. D. niezdolność do pracy istnieje u wnioskodawczyni do dnia 31 marca 2015 roku, natomiast zdaniem biegłej endokrynolog E. K. wnioskodawczyni winna zostać poddana badaniu kontrolnemu w październiku 2015 roku.

Z powodu schorzeń neurologicznych wnioskodawczyni ma zachowaną zdolność do pracy zarobkowej.

(dowód: opinia biegłych lekarzy endokrynologa E. D. k. 11 z opinią pisemną uzupełniającą k. 33, endokrynologa E. K. k. 50-51 oraz neurologa A. P. k. 15-17 w aktach sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Utrata zdolności do pracy skutkująca częściową niezdolnością do pracy zachodzi zatem, gdy wnioskujący utracił zdolności do kontynuacji ostatniego zajęcia zarobkowego, nie ma możliwości podjęcia pracy zgodnie z wykształceniem, także przy uwzględnieniu umiejętności nabytych w okresie kariery zawodowej, a także gdy nie występują pozytywne rokowania co do zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Stosownie do treści art. 57 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy.

Ponadto należy podnieść, iż w art. 61 powołanej ustawy uregulowano instytucję przywrócenia prawa do renty. W myśl tego przepisu prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

W przedmiotowej sprawie spór między stronami, sprowadzał się w istocie do ustalenia, czy wnioskodawczynie spełnia przesłankę określoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to jest czy jest ona niezdolna do pracy, a jeżeli tak to, czy niezdolność do pracy powstała w okresie 18 miesięcy od ustania prawa do renty.

W celu ustalenia spornej okoliczności, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy endokrynologa E. D. i neurologa A. P. (2), biegłych z zakresu dziedziny medycyny, w ramach których mieszczą się schorzenia, na które cierpi skarżąca. Z uwagi na kwestionowanie opinii endokrynologicznej przez ZUS konieczne stało się dodatkowo dopuszczenie w trybie art. 286 k.p.c. dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu endokrynologii E. K..

Opinię opracowaną przez wskazanych wyżej biegłych Sąd ocenia jako jasne, pełne, logiczne i należyście uzasadnione. Biegli sporządzili opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawczynie i wynikami badań dodatkowych, jak również po przeprowadzeniu jej osobistego badania. Określili w opinii, na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawczynie.

Podkreślenia wymaga, że głównymi schorzeniami wnioskodawczynie są obecnie schorzenia o podłożu endokrynologicznym. Dlatego też kluczowe znaczenie w sprawie miały opinie sporządzone przez biegłych endokrynologów, kardiologów i ortopedę. Dodatkowo zaś wnioskodawczynie została przebadana przez biegłą neurolog A. P., która w ramach swojej specjalności nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy.

Z opinii biegłych endokrynologów E. D. (po jej uzupełnieniu w toku postępowania pod kątem zarzutów zgłoszonych przez organ rentowy) i E. K. jednoznacznie wynika, że schorzenia wnioskodawczynie czynią ją częściowo niezdolnym do pracy zarobkowej, jak i to że niezdolność do pracy powstała u niej w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty (biegły stwierdził, że wnioskodawczynie była nadal niezdolna do pracy po ustaniu prawa do renty, tj. od 1 września 2012 roku).

W ocenie Sądu opinie wskazanych wyżej biegłych nie zostały w sposób skuteczny zakwestionowane przez ZUS w toku postępowania.

Biegła endokrynolog E. D. wskazała w opinii, że u wnioskodawczynie występuje pierwotna niedoczynność tarczycy po tyreoidectomii, która mimo leczenia substytucyjnego jest nadal niewyrównana, zarówno klinicznie, jak i biochemicznie. Wnioskodawczynie przyjmuje duże dawki Euthyreoxu i Novothyralu, a mimo to od 2004 roku ani razu nie uzyskano u niej prawidłowego poziomu TSH, nieprawidłowy jest także poziom wolnych hormonów tarczycy.

W opinii pisemnej uzupełniającej biegła odniosła się szczegółowo do zarzutów podniesionych przez ZUS w piśmie procesowym z dnia 16 maja 2013 roku i podtrzymała w całości swoją opinię w przedmiocie stopnia i charakteru stwierdzonej u wnioskodawczynie niezdolności do pracy.

W opinii tej biegła wyjaśniła, że wbrew twierdzeniom ZUS, wnioskodawczynie utraciła w znacznym stopniu zdolność do pracy zarobkowej. Praca szwaczki i rymarza, którą wnioskodawczynie wykonywała w okresie aktywności zawodowej, jest bowiem pracą z przewagą wysiłku fizycznego, średnio-ciężką, wymagającą sprawności obu rąk, dłuższego stania, wymuszonej pozycji i schylania. Zdaniem biegłej ze względu na zaburzenia koncentracji i senności, uczucie zmęczenia, obrzęki do dłoni, podudzi oraz drżenie rąk wnioskodawczynie jest niezdolna do wykonywania tego rodzaju pracy. Ponadto biegła wskazała, że u wnioskodawczynie od 2004 roku nie uzyskano wyrównania czynności tarczycy, utrzymuje się u niej wysoki poziom TSH i obniżony poziom fT4.

Odnosząc się do zarzutów organu rentowego należy dodatkowo podnieść, iż z całkowicie niezrozumiałych przyczyn Zakład Ubezpieczeń Społecznych odnosi kwestie dotyczące niezdolności do pracy do treści rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Rozporządzenie to zostało bowiem wydane na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 ze zm.) i określono w nim klasyfikację zawodów i specjalności, która jest stosowana w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego; gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego oraz prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy. Treść powołanych regulacji wskazuje jednoznacznie, iż wolą ustawodawcy nie było użycie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb ustalania niezdolności do pracy na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do podważenia opinii biegłej E. D. nie mogą prowadzić dalsze zarzuty podniesione przez ZUS w piśmie procesowym z dnia 9 września 2013 roku. W świetle treści opinii uzupełniającej biegłej okoliczność, że praca szwaczki nie jest pracą ciężką fizycznie nie wystarcza bowiem, do stwierdzenia, że wnioskodawczynie jest osobą zdolną do pracy. Jak bowiem wyjaśniła biegła w opinii praca szwaczki i rymarza, którą wnioskodawczynie wykonywała w okresie aktywności zawodowej, jest bowiem pracą nie tylko wymagającą nie tylko wysiłku fizycznego, ale także sprawności obu rąk, dłuższego stania, wymuszonej pozycji i schylania. Ze względu na zaburzenia koncentracji i senności, uczucie zmęczenia, obrzęki do dłoni, podudzi oraz drżenie rąk wnioskodawczynie jest zaś niezdolna do wykonywania tego rodzaju pracy.

Opinia biegłej endokrynolog E. D., co do stopnia orzeczonej u wnioskodawczynie niezdolności do pracy, znajduje pełne potwierdzenie w opinii kolejnego biegłego z zakresu endokrynologii E. K..

W opinii biegła wskazała, że czynność tarczycy u wnioskodawczynie jest niewyrównana mimo stosowania dużych dawek leków i utrzymują się u niej objawy kliniczne niewyrównania tarczycy pod postacią spowolnienia psychoruchowego, suchości i chłodu skóry i obrzęków. Jednocześnie uwidacznia się u wnioskodawczynie kardiotoxyczny wpływ dużych dawek tarczycy, a mianowicie nerwowość, rozdrażnienie, przyspieszona czynność serca i wyższy ciśnienia tętniczego. Występująca u wnioskodawczynie niedoczynność tarczycy ogranicza w sposób istotny zdolność do pracy i czyni ją częściowo niezdolną do pracy.

Do zakwestionowania opinii biegłych endokrynologów nie mogą prowadzić zastrzeżenia podniesione przez ZUS w piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2013 roku, które stanowią w istocie powtórzenie wcześniejszych zarzutów i gołosłowną polemikę z prawidłowymi wnioskami biegłych.

Sąd podziela twierdzenia organu rentowego, że mimo występujących schorzeń wnioskodawczyni może wykonywać niektóre prace. Twierdzenia te nie mogą jednakże, jak chce tego organ rentowy, prowadzić do przyjęcia, iż wnioskodawczyni jest osobą zdolną do wykonywania pracy zarobkowej, albowiem stałoby to w oczywistej sprzeczności z przytoczoną na wstępie definicją niezdolności do pracy. Zarzuty ZUS mogłyby odnieść zamierzony skutek, gdyby wnioskodawczyni dochodził prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, warunkiem do przyznania której jest zniesienie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Wobec stanowczych wniosków płynących z opinii biegłych nie było potrzeby dalszego mnożenia opinii uzupełniających, ani powoływania kolejnych biegłych na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione. Opinie te, należało bowiem przy uwzględnieniu treści art. 233 § 1 k.p.c. ocenić jako fachowe, rzetelne oraz pełne.

Ustalając czasokres orzeczonej niezdolności do pracy Sąd oparł się na opinii biegłej endokrynolog E. D., która uznała że wnioskodawczyni jest częściowo okresowo niezdolna do pracy do dnia 31 marca 2015 roku. Opinia wskazanej biegłej w tym zakresie jest bowiem bardziej przekonująca od opinii biegłej E. K., która stwierdziła jedynie, że badanie kontrolne winno nastąpić u wnioskodawczyni w październiku 2015 roku.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Prawo do renty stosownie do dyspozycji zawartej w art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zostało przyznane wnioskodawczyni od dnia 7 listopada 2012 roku, to jest od daty złożenia przez nią wniosku o przywrócenie prawa do renty. Przywrócenie prawa do renty nie jest bowiem równoznaczne z przywróceniem prawa do świadczenia, do przyznania i do wypłaty którego konieczne jest zawsze złożenie stosownego wniosku przez ubezpieczonego.